

Seminární úkol č. 5

Téma: Přírozené právo versus pozitivní právo

Úkol č. 1

Přečtěte si Kelsenovo vymezení Ryzí nauky právní

Naše ukázka je z práce: Kelsen, H.: Ryzí nauka právní. Metoda a základní pojmy. Orbis Brno - Praha 1933. Kapitola I., str. 7 - 11; Kapitola II., str. 12 - 14; Kapitola V., str. 32 - 35. také viz k tomu Machalová, T.-Rázková, R.: Vybrané texty z dějin právní filosofie. PrF MU Brno 2000, str...

I. Právo a příroda

§ 1. Ryzí nauka právní je teorie pozitivního práva. Jakožto teorie chce svůj předmět výlučně a jedině poznávat. Pokouší se odpovědět na otázku, co je právo a jaké je právo, nikoli však na otázku, jaké právo býti má nebo jaké se má vytvořit. Jest právní vědou, nikoli právní politikou.

Nazývá-li se "ryzí" naukou o právu, jest tomu tak proto, poněvadž se chce omezit pouze na poznání, vztahující se k právu, a vylučovat z okruhu tohoto poznání vše, co nepřínáleží k onomu předmětu, který jest považován exaktně za právo. Což znamená: Ryzí nauka právní chce oprostit právní vědu od všech prvků, jež jsou cizí jejímu předmětu. Jest to její základní metodický princip. Tento princip zdá se býti samozřejmostí, než jediný pohled na tradiční právní vědu, jak se byla vyvinula během 19. a 20. století, ukazuje zřetelně, jak je vzdálena tomu, aby odpovídala požadavku metodické ryzosti. Jurisprudence směřovala se zcela nekritickým způsobem s psychologií a biologií, etikou a theologií. Neexistuje dnes již téměř žádná sociální věda, do jejíž oblasti proniknouti by nepovažovali juristé za přípustné; ba tito juristé dokonce považují za možné, že zdokonalí svůj vědecký názor, přivlastní-li si poznatky jiných disciplín. Tím ovšem zaniká vlastní právní věda úplně.

Uved'te základní znaky Ryzí nauky právní:

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....
- e).....

Úkol č.2

2a) Odlište výroky přírozeně právní (Př) od pozitivně právních (Poz)

- a) Ústava má 113 článků
- b) Soudci by měli soudit spravedlivě
- c) Platí, že každé porušení zákona je potrestáno
- d) Zákony by měli utvářet spravedlivé a rovné šance
- e) Výkonem trestu by neměla být ponížena lidská důstojnost

Vysvětlete stručně čím se liší přírozenoprávní výroky od pozitivně právních.....

.....

Úkol č. 2b)

Odlište deskriptivní věty od normativních vět

- i) Každý muž musí při vstupu do kostela smeknout
- ii) Pan Kováč má zaplatit firmě Telecom dluh 1.000 Kč
- iii) Pan Kováč dluží firmě Telecom 1.000 Kč
- iv) V šachu se střelcem smí táhnout jen diagonálně
- v) Pravidla šachu jsou logická a vyžadují soustředění
- vi) V některých společenstvích je zvykem při vstupu do kostela smeknout klobouk
- vii) A poranil B nožem na krku a zádech

a) které z uvedených vět jsou deskriptivní a proč, zdůvodněte to (D).....

.....

b) které jsou normativní věty a proč, zdůvodněte to (N).....

.....

Úkol č.2c)

Uveďte, a) které věty jsou "Sollen" (So) a které "Sein" (Se)

- i) Když všichni lidé mají rodiče a pan Roháč je člověk, tak pan Roháč má rodiče
- ii) Když někdo nezaplatí smlouvou stanovený dluh, pak má být na něm dluh oprávněně vymáhán
- iii) Když základním právem člověka je právo na život a terorista XZ je člověk, tak má právo na život
- iv) Když někdo úmyslně ohrozí život druhého tím, že se zúčastní rvačky, pak bude potrestán odnětím svobody.

b) jaká myšlenková struktura charakterizuje věty „Sollen“.....

c) jaká myšlenková struktura charakterizuje věty „Sein“.....